21-3-53

4, Marston Street
Oxford
England
τῇ 21 Μαρτίου 1953

Σεβασμιώτατε,

Ἔλαβον χθὲς τὴν σεβαστὴν καὶ ἀγαπητήν μου ἐπιστολὴν Ὑμῶν καὶ ἀμέσως ἀπήντησα. Εὑρισκόμενος ὅμως ἐν κάποιᾳ κυρικῇ κατοικίᾳ, παρέλειψα, ὅπως μοῦ φαίνεται (ἀλλ' ἴσως εἶναι ἀπλῶς φαντασία;) νὰ γράψω ~~στὸν~~ ἐπὶ τοῦ φακέλλου τὴν πλήρη διεύθυνσίν Σας καὶ φοβοῦμαι μήπως ἡ ἐπιστολὴ ~~μου~~ δὲν γραφῇ ἢ δὲν ληφθῇ τὴν ὀφειλομένην προσοχήν. Ἀναμένομεν ἐπομένως νὰ τὴν ξαναγράψω λόγῳ τῆς σοβαρότητος τῆς ὑποθέσεως.

Ὅπως Σᾶς ἔγραψα ἐν τῇ ὡς ἄνω ἐπιστολῇ, μετέβην πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐκ τοῦ Λονδίνου, ὅπως θεωρήσω τὸ Ἑλληνικὸν μου διαβατήριον (ἐνδοθέν, ὡς γνωρίζετε, ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ 1950 καὶ ὅπερ παρατείνεται ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου ἐν Λονδίνῳ ~~μέχρι~~ μέχρι 26.8.1953) διὰ τὴν μετάβασίν μου ἐκ τοῦ Συνεδρίου βυζαντινολόγων Θεσσαλονίκης μετ' ἐπιστροφῆς ἐκ τῆς Ἀγγλίας. Μοῦ τὸ ὑπεσχέθησαν, ἀντὶ τούτου ὅμως μοῦ ἔστειλαν ἐκ τὴν Ὀξφόρδην ἐπιστολήν, ὅτι κάτοικος διατελῶν ἐξ Ἀθηνῶν ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν τὸ διαβατήριον μου δὲν δύναται νὰ παρατα θῇ, ἀλλὰ καὶ παρεκαλήθη ὑπὸ τοῦ Προξενείου λόγῳ ὅτι ἀπωλέσατε τὴν Ἑλληνικὴν Σας ~~ἰθαγ~~ ἐθνικότητα διὰ τῆς ἀπουσίας Σας ἐκ τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Καὶ οὕτω, ἀντὶ νὰ μεταβῶ ἐκ τὸ Συνέδριον, χάνω καὶ τὸ διαβατήριον καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηκοότητα.

Ἡ πρᾶξις τοῦ Προξενείου μὲ ἐλύπησε πολύ. Τὴν θεωρῶ ἄδικον, ἀντίθετον πρὸς τὸν νόμον καὶ τελείως ἀπαράδεκτον. Καὶ ἐξηγοῦμαι.

α) Δὲν ἐζήτησα παράτασιν, ἀλλὰ θεώρησιν τοῦ διαβατηρίου. Τὸ διαβατήριον μου ἦτο ἐν τάξει μέχρι 26.8.1953.

β) Ἀπουσιάζω ἐκ τοῦ Ἁγίου Ὄρους οὐχὶ αὐθαιρέτως καὶ αὐτοβούλως ἀλλὰ βάσει κανονικῆς ~~γραπτῆς~~ ἀδείας τῆς Ἱ. Μεγίστης μου μὲ ἐπικύρωσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν (~~τὴν~~ Διεύθυνσις Ἐκκλησιῶν καὶ Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ, ὑπογραφὴ Μ. Κ. Μελᾶ). Ἐγὼ καὶ παρέτασα τῇ ἀδείᾳ μὲ ἐπικύρωσιν ὑπὸ τῆς Ἱ. Ἐπιστασίας τοῦ Ἁ. Ὄρους. Ἡ πιστημονικὴ ἐργασία, δι' ἣν εὑρίσκομαι ἐν τὴν Ἀγγλίαν (λεξικὸν ἢ τῶν Ἑλλήνων πατέρων) δὲν ~~ἔπρεπε~~ ἐλήχθετε καὶ ἡ ἀναγνώσις τοῦ διαβατηρίου μου ὑπὸ τοῦ Προξενείου κατὰ τὸ 1951 καὶ 1952 εἶχε τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἐγκρίνει τὴν περαιτέρω παραμονήν μου ἐν τὴν Ἀγγλίαν. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἔπρεπε νὰ μοῦ εἴπῃ, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιστρέψω ἐν τὴν Ἑλλάδα καὶ οὐχὶ νὰ μοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν ὑπηκοότητα.

γ) εἶμαι ἐξωρείτης μοναχὸς ἐγγεγραμμένος ἐν τῇ μοναχολογίῳ τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁ. Παντελεήμονος ὑπ' ἀριθ. 21, κατατεθεῖσα ἐν τῇ Ἱ. Ἐπιστασίᾳ καὶ διατελῶ μέλος τοῦ πρώτου νὰ ἀνήκω εἰς τὴν ἀδελφότητα τῆς Ἱ. Μεγίστης μου καὶ νὰ εἶμαι ἐξωρείτης. Δὲν ὑπέρκειται οὐδεμία πρᾶξις οὔτε τῆς Ἱ. Μεγίστης μου, οὔτε τῆς Ἱ. Καισάρης ἥτις θὰ μὲ ἀπεστέρει τῆς ἰδιότητος τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁ. Παντελεήμονος. Καὶ ἡ μόνη ἐρμοῖα ἐν τῷ προκειμένῳ εἶναι ἡ Ἱ. Μεγίστη μου. Τὸ ὑπάρχειν τῶν ἐξωτερικῶν δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐρμηνείαν βάσει τῶν κειμένων νόμων νὰ μὲ διαγράψῃ ἐκ τῆς δυνάμεως τῆς Ἱ. Μονῆς.

δ). ὡς ἐξωρείτης μοναχὸς εἶμαι Ἕλλην ὀρθόδοξος (ἄρθρ. 6 τοῦ Κωδ. Κράτους καὶ 109 τοῦ Συντάγματος) καὶ ἐφείλκυσα τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηκοότητα ἀποκλειστικῶς καὶ ἀπαραβάτως τοῦ καθεστῶτος τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τοῦ Κωδ. Κράτους καὶ τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος. Δημιουργοῦμαι ἐν ἐπικινδύνῳ προηγουμένως ἐξωρείτου μοναχοῦ μὴ Ἕλληνος ὑπηκόου.

ε) τὸ σκανδαλῶδες τῆς πράξεως τοῦ Ὑπουργείου ἀποκτᾷ ἰδιαιτέραν σοβαρότητα ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ὡς ἐπίτιμος τῆς ἐφεδρείας τῆς Ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος ἐλήφθη ἡ ἐπιστημονικὴ μου ἀποστολὴ εἰς τὴν Ὀξυφόρδην πρὸς μελέτην τῶν Ἑλλήνων ἐκκλησιαστικῶν πατέρων καὶ ὡς ἐφορμὴ ἡ συμμετοχή μου εἰς τὸ Βυζαντινολογικὸν Συνέδριον!

Σεβασμιώτατε, ὅπως πάντοτε εἰς δυσκόλους περιστάσεις, προστρέχω πρὸς τὴν Ὑμετέραν ἁγιότητα καὶ παρακαλῶ θερμῶς νὰ μὲ βοηθήσητε καὶ πάλιν. μόνον ἀπὸ τὴν προσωπικὴν ἐπέμβασίν Σας ἀναμένω νὰ λύθῃ εὐνοϊκῶς τὸ ζήτημα. Τόσην ἐπιθυμίαν εἶχα νὰ συμμετάσχω εἰς τὸ Συνέδριον καὶ τόσην χαρὰν νὰ Σᾶς ἴδω καὶ τώρα ὅλα αὐτὰ ματαιοῦνται δυστυχῶς. Πάντως, τὸ κυριώτερον δὲν εἶναι τὸ Συνέδριον, ἀλλὰ τὸ διαβατήριον, διότι μὲ τὴν ἀπώλειαν τῆς Ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος χάνω τὸν δεσμόν μου πρὸς τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ τὴν δυνατότητα νὰ ἐπιστρέψω ἐκεῖ μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐντεῦθεν ἐργασίας μου. Αὐτὸ ὅμως φαίνεται, ἦτο καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ Ὑπουργείου. Ἔμαθον, ὅτι προσκεκλημένος νὰ κατέλθω εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπὸ τὸ Συνέδριον νὰ μεταβῶ δι' ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος πρὸς μελέτην χειρογράφων, καὶ ἀμέσως ἐθορυβήθησαν καὶ ἐπέταξαν νὰ μοῦ πάρουν τὸ ἕνα διαβατήριον, ὅπως ματαιωθῇ ἡ μετάβασίς μου (διότι ἄνευ διαβατηρίου οὐδὲν δύναμαι νὰ μεταβῶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν δύνανται νὰ δημιουργηθοῦν περιπλοκαί).

Ἡ ἐνέργεια λίαν θὰ ἦτο, βεβαίως, νὰ διαταχθῇ ἀμέσως τὸ Πρωτεῖον, ὅπως μοῦ ἐπιστρέψῃ τὸ διαβατήριον καὶ ὅπως τὸ θεωρήσῃ διὰ τὴν μετάβασιν εἰς τὸ Συνέδριον. Ἐὰν ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει ἀντιρρήσεις, δέχομαι νὰ μὴ μεταβῶ ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ἢ νὰ μὴ κατέλθω καθ' ὅλου εἰς τὸ Συνέδριον καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, δέχομαι καὶ αὐτὴν τὴν λύσιν, ἐπιμένω ὅμως εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ὑπηκοότητος καὶ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ διαβατηρίου, διότι δὲν ζητῶ καμμίαν χάριν, ἀλλ' ἐμμένω ἐπὶ τῷ δικαιώματί μου τοῦ ἐξωρείτου μοναχοῦ. Καὶ ἐπὶ αὐτὸ τὸ δικαίωμα δὲν πρόκειται νὰ

παρεκτηθῶ. Ἐὰν ἀντιθέτως τὸ Ὑπουργεῖον θέλει νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, δέχομαι καὶ αὐτὸ καὶ μεταβαίνω εἰς τὴν Ὑ. μου Μεγίστην. Γνωρίζω ὅμως καλῶς ὅτι τὸ Ὑπ/γεῖον δὲν τὸ θέλει.

Σᾶς εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως διὰ τὴν προσκλησίν Σας. Εἶμαι συγκεκινημένος ἀπὸ τὴν καλωσύνην Σας. Τί κρίμα, ἐὰν ὅλα αὐτὰ θὰ ματαιωθοῦν. Καὶ ἡ ἀπουσία μου ἀπὸ τὸ Συνέδριον θὰ ἦτο κακὴ ἐπίδοσις, διότι εἶχθην νὰ μὴ συμμετάσχω καὶ ἐστερήθην τὴν περίληψιν τῆς πραγματείας μου. Ἀλλ' ὁ Θεὸς εἶναι μεγάλος, ἐλπίζω ὅτι μὲ τὴν βοήθειάν του θὰ ~~ἐκβῶ~~ διευθετήσητε ὅλα.

Ἀμέσως ἀφοῦ τελειώσω τὴν ἀνακοίνωσίν μου διὰ τὸ Συνέδριον (ὅλα αὐτὰ τὰ ἀπρόοπτα γεγονότα μετέβασεν εἰς τὸ λογοῦνον κ.τ.λ. με καθυστέρησαν, πάντως εἰς 3-4 ἡμέρας ἐλπίζω νὰ τελειώσω), θὰ ἀφίσω τὴν μετάφρασιν τοῦ ἔργου τοῦ Πατερικοῦ μόχθου τὸ ὁποῖον θέλετε.

Θὰ φροντίσω καὶ διὰ τὸ βιβλίον τοῦ καθηγητοῦ „Ζερβῶ".
Δὲν ἐνθυμοῦμαι, ὅτι μοῦ ἔχετε γράψει ποτὲ διὰ τὸν βίον τοῦ ἁγ. Πέτρου; Περὶ τίνος πρόκειται; Ἐννοεῖτε τὸ βιβλίον τοῦ Κ. Σάκκα ὅπου ἐδημοσιεύθη τὸ κείμενον; Ἢ τὸν ἔργον τοῦ Υ. Βίνση? Ἢ τί ἄλλο;

Παρακαλῶ νὰ συγχωρήσητε μου ὅλας μου τὰς ἐλλείψεις καὶ παραλείψεις
Ἐξαιτούμενος τὰς ἁγίας σας πρὸς καὶ εὐλογίαν τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος
μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἐν Χριστῷ ἀγάπης
ἱερομ. Βασίλειος

edo